

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 2/22.01.2025 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 22.01.2025 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Александър Кашъмов
Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Илия Вълков

изслуша доклад по жалба с вх. № 11–040/2024 г., подадена от М.Н. срещу материал, публикуван от BulNews (Булнюз) със заглавие „Кметът на Козлодуй М.Н. си е правила интимни разкрасителни процедури с общински пари“. Според жалбоподателя, статията не е в полза на обществения интерес, а е единствено с цел търсене на сензация. Искането към Комисията за журналистическа етика е да постанови нарушение на Етичния кодекс на българските медии, Медията да публикува/разпространи поправка.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалбата, заведена с вх. № 11–040/2024 г., се отнася до нарушения на Етичния кодекс на българските медии, осъществено чрез публикуване на материал от интернет сайта Булнюз.
2. Жалбата е допустима по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика.
3. Комисията разглежда единствено нарушенията на Етичния кодекс на българските медии, а не на Закона за радиото и телевизията с оглед на правомощията, които има.
4. Във връзка с чл. 10, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, е потърсено становище на медията.
5. В срока, определен от Правилника, не е постъпило становище от Булнюз.
6. Александър Кашъмов не участва в обсъждането поради отвод.

II. ЖАЛБА

Жалбоподателят твърди, че Булнюз е извършило нарушение на Етичния кодекс, *изразяващо се в публикуване на материал, който не е в полза на обществения интерес, а е единствено с цел търсене на сензация.*

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

1.1 Точност.

1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.

1.1.4 Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията.

1.1.6 При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция.

2.3 Неприкосновеност на личния живот.

2.3.1 Уважаваме неприкосновеността на личния живот на всеки.

5. Обществен интерес.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Няма предоставено становище от ответната страна.

V. ФАКТИ

В статията се цитират констатации от доклада на Сметната палата, като конкретно се цитират суми, изразходвани неправилно и незаконосъобразно и респ. перата, за които са изразходвани съответните суми. След цитата от доклада на Сметната палата, авторът на статията развива мисли върху разходваното перо за „медицински услуги“, като от всички услуги, предлагани от клиниката прави предположение, че кметницата на Козлодуй е ползвала услуги, свързани с интимните части, като включително прави доста непристойни изводи.

VI. МОТИВИ

КЖЕ разгледа жалбата за нарушение на чл.1.1.1. *Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.* В публикацията се правят предположения за евентуално ползвани услуги в клиника за красота. Правят предположения както за вида на ползваните услуги, така и за лицето, което ги е ползвало, като се приема, че това е кмета на Козлодуй. Предположението за вида ползвани услуги търси сензационност в информацията и безспорно изопачава факти, поради което КЖЕ намира жалба № 11-040/2024 за основателна за нарушение на чл.1.1.1 от ЕК.

КЖЕ разгледа жалбата за нарушение на чл. 1.1.4 *Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията.* Авторът на публикацията цитира данни от доклада на Сметната палата, като веднага след това развива своите мисли и предположения за вида на ползваните услуги. Тези предположения не могат да бъдат ясно разграничени от констатациите в Доклада на Сметната палата, поради което КЖЕ намира жалба № 11-040/2024 г. за основателна за нарушение на чл.1.1.4 от ЕК.

КЖЕ разгледа жалбата за нарушение на чл. 1.1.6 *При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция.* В публикацията не е отразено становището на жалбоподателя, като няма индикация да е потърсено такова

становище, поради което КЖЕ намира жалба № 11-040/2024 г. за основателна за нарушение на чл.1.1.6 от ЕК.

КЖЕ намира жалба с вх. № 011–040/2024 г. за основателна и по отношение на за нарушение на чл. 2.3. *Неприкосновеност на личния живот.* и чл. 2.3.1 *Уважаваме неприкосновеността на личния живот на всеки.* Преди всичко, става въпрос за отношения от *обществен интерес*. На следващо място, кметът е *публична фигура*. Безспорно докладът на Сметната палата за разходването на бюджет на общината е обществена значимост и представлява обществен интерес по отношение на разходването на общински средства законосъобразно и по предназначение. Не в лично качество, а в качеството си на кмет жалбоподателя оправдано и разбираемо е поставен под засилен граждански и медиен контрол. Публичните фигури *имат нисък праг на защита*, тогава, когато става дума за изпълнение на обществените им функции. Публикуване на цитати от Доклад на Сметната палата *принципно* не е нарушение на личната неприкосновеност на публична фигура. Същевременно КЖЕ напомня, че *дори публичните фигури притежават право на личен живот*. Съгласно с практиката на ЕСПЧ, правото на личен живот включва и защита на доброто име от преднамерено засягане без обществена необходимост, за каквото става дума в случая. В медийната сфера въпросите за личната неприкосновеност и за границите на личната неприкосновеност при публичните личности се обсъждат в порядъка на ограничения спрямо правото на свобода на изразяването и информацията и в духа на чл. 10 на ЕКПЧ, в чиято ал. 2 се назовават ограниченията. Противоречията между основни права (каквито в случая са “свободата на изразяване и информация”, чл. 10, и “неприкосновеността на личния и семейния живот, на жилището и тайната на кореспонденцията”, чл. 8 на ЕКПЧ) не се решават чрез средствата на йерархията, а чрез търсене на баланс на правата. В свое тълкуване Конституционният съд (решение № 7 от 1996 г.) приема, че интимната сфера на гражданина (privacy) включва освен неговия личен живот и измерението “*лично достойнство*” (лично достойнство, чест и добро име, защитени в чл. 32 (1) на Конституцията). Информацията, свързана с интимната сфера именно в този смисъл, според Конституционния съд е „*в най-малка степен от обществен интерес, в смисъла, който се обуславя от функциите на комуникационните права*”. Именно интимната сфера е защитена в закона като “лична неприкосновеност”. Публичните фигури имат по-висок праг на обществена търпимост, когато публичния интерес изисква това. Българската конституционна практика приема, че „*държавната власт като цяло, както и отделни нейни служители подлежат на обществена критика на ниво по-високо от нивото за частните лица*”.¹ По принцип оценките и мненията не представляват конкретни факти от обективната действителност и могат да ангажират отговорност само ако са направени в превратно упражняване правото по чл. 39, ал. 1 от Конституцията на Република България и представляват обида или клевета. Признатото и гарантирано в чл. 39, ал. 1 от Конституцията на Република България право на мнение се упражнява надлежно и не е налице елемент на противоправност при изказани мнения с негативна оценка, пряко или косвено засягаща конкретно лице, когато името му се коментира или се предполага връзка с оглед неговия пост, дейност или занятие по поставения обществен въпрос, освен ако не се касае за превратно упражняване на право, а свободата на мнение бива използвана, за да се вреди на доброто име.

¹ Решение на Конституционния съд 7 от 1996 г.

Предполагаемите процедури, за които се говори в публикацията, предмет на жалба вх. № 11-040, не са подкрепени с доказателства, а се базират на хипотези, като същевременно засягат доброто име на жалбоподателя. Намесата в личния живот е непропорционална и не е „необходима в едно демократично общество“ по смисъла на член 10 ЕКПЧ.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалба с вх. № 11–040/2024 г. срещу Булнюз за основателна и намира нарушение на чл. 1.1.1. *Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти; 1.1.4 Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията; 1.1.6 При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция от Етичния кодекс; чл. 2.3. Неприкосновеност на личния живот. Чл. 2.3.1 Уважаваме неприкосновеността на личния живот на всеки.*

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор
на Фондация “НСЖЕ”*

Ева Петрова